

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de voorzitter van de Klachtencommissie III van den Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West, haar al direct aan het begin van de hoorzitting op 24 april 2007 over haar klachten over de Raad voor de Kinderbescherming, vestiging Utrecht, heeft geadviseerd dat zij er verstandig aan deed om gevolg te geven aan de beslissing van de rechtbank omtrent de omgangsregeling ten aanzien van haar kinderen.

Verzoekster stelt dat dit advies van de voorzitter vooringenomen is, omdat hij daarmee de indruk wekte dat zij degene is, die niet aan een omgangsregeling wil meewerken.

Beoordeling

Algemeen

In het kader van de echtscheiding tussen verzoekster en de vader van haar drie kinderen, deed de Raad voor de Kinderbescherming, vestiging Utrecht, in opdracht van de rechtbank, onderzoek naar de vraag welke omgangsregeling met hun vader het meest in het belang was voor de kinderen.

Naar aanleiding van het raadsrapport van 29 november 2006 van de Raad voor de Kinderbescherming, vestiging Utrecht, diende verzoekster bij brief van 26 december 2006 een klacht in bij de regiodirecteur van deze Raad. Omdat verzoekster niet tevreden was met het oordeel over haar klacht van 8 februari 2007, diende verzoekster haar klacht op 20 maart 2007 vervolgens in bij de externe Klachtencommissie III, directie Noord-West.

De Klachtencommissie III behandelde de klacht van verzoekster tijdens een hoorzitting op 24 april 2007. In de klachtbeslissing van deze klachtencommissie van diezelfde datum is een verslag opgenomen van de hoorzitting. In dit verslag is onder meer het volgende opgenomen:

"Op de vraag van de voorzitter hoe de omgangsregeling momenteel verloopt antwoordt **klaagster** dat de kinderen sinds december 2006 weigeren om naar vader te gaan. Zij zal de kinderen hiertoe niet dwingen, aangezien dit de vertrouwensband met haar zou schaden. (...) De rechtbank heeft in haar beschikking van afgelopen week het advies van de Raad overgenomen en beslist dat de kinderen tot 1 juni 2007 alleen op de zaterdagen naar vader gaan en na 1 juni 2007 om de twee weken een weekend.

De regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming, (vestiging Utrecht; N.o.) zegt dat de vader zich bij de Raad heeft gemeld om contact met de kinderen te krijgen.

De voorzitter wijst erop - bij wijze van vrijblijvend advies - dat klaagster er verstandig aan doet gevolg te geven aan de beslissing van de rechtbank; het uitgangspunt dient te zijn dat

de ouder in staat moet worden geacht de kinderen aan de andere ouder mee te geven. Degene die de beslissing niet nakomt kan problemen verwachten. Jonge kinderen, vier en drie jaar oud, mogen en kunnen uiteraard niet bepalen of zij al dan niet omgang zullen hebben met de niet-verzorgende ouder."

I. Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de voorzitter van de Klachtencommissie III haar al direct aan het begin van de hoorzitting heeft geadviseerd dat zij er verstandig aan deed om gevolg te geven aan de beslissing van de rechtbank omtrent de omgangsregeling ten aanzien van haar kinderen.

Verzoekster gaf hierbij aan dat zij niet naar een klachtencommissie gaat voor advies. Het geven van een advies is - al dan niet vrijblijvend - niet de taak van de voorzitter van de klachtencommissie, aldus verzoekster. Zij stelt verder dat dit advies bovendien vooringenomen was, omdat hij daarmee de indruk wekte dat zij degene was, die niet aan een omgangsregeling wilde meewerken. Verzoekster stelt de kinderen volgens afspraak aan hun vader te overhandigen, maar dat zij weigeren om met hem mee te gaan.

2. De klachtencommissie III achtte de klacht niet gegrond. De commissie deelde hierbij mee dat het niet ongebruikelijk is dat bij gelegenheid van een hoorzitting wordt gevraagd naar de actuele stand van zaken met betrekking tot de kinderen. In dit geval was dit ook gebeurd. Minder gebruikelijk is echter dat reeds bij het begin van de behandeling een advies wordt geformuleerd ten aanzien van enig onderdeel van hetgeen aan de orde wordt gesteld. Het advies had dan ook geen betrekking op de klachtonderdelen. Deze zagen immers op de wijze waarop de Raad voor de Kinderbescherming had voldaan aan de onderzoeksopdracht van de rechtbank. Die klacht moest nu juist behandeld en beoordeeld worden. De voorzitter had, in zoverre sprekend namens de klachtencommissie, aan klaagster duidelijk gemaakt dat de klachtencommissie zich op het standpunt stelde dat zeer jonge kinderen, in de leeftijd van drie en vier jaar oud, niet mogen en kunnen bepalen of zij omgang zullen hebben met de verzorgende ouder. Hieraan had de voorzitter zonder ruggespraak - bij wijze van vrijblijvend advies - toegevoegd dat klaagster er verstandig aan deed om gevolg te geven aan de rechterlijke beslissingen teneinde spanningen en problemen te voorkomen. Dit advies was gegeven naar aanleiding van de door klaagster beschreven actuele patstelling. Met het advies had de voorzitter gepoogd om los van de vervolgens te beoordelen klacht ruimte te geven aan enige ontspanning ten aanzien van het kennelijk escalerende conflict, aldus de commissie.

Verder gaf de klachtencommissie aan dat verzoekster had gesteld dat de voorzitter ervan uitging dat de moeder aan nakoming van de omgangsregeling in de weg stond. Deze visie achtte de commissie onjuist. De voorzitter had slechts benadrukt dat de klachtencommissie uitging van het gegeven dat het niet aan peuters of kleuters is om te beslissen over de nakoming van een omgangsregeling. Daarnaast benadrukte de

commissie dat het een vrijblijvend advies was. De voorzitter had daarmee benadrukt dat de klachtencommissie geen enkele bevoegdheid had om het handelen van verzoekster te beïnvloeden. Verzoekster had dat kennelijk ook goed begrepen, aangezien zij dit vrijblijvende advies had benut voor een haar vrijstaande klacht bij de Nationale ombudsman, aldus de commissie.

3. Verzoekster reageerde onder meer met de opmerking dat het standpunt van de klachtencommissie voor haar teleurstellend was. Het kwam volgens haar op het volgende neer. "U heeft mijn advies niet opgevat zoals ik het bedoelde. Jammer voor u. Dat is uw probleem." Om die reden verweet verzoekster de klachtencommissie arrogant te zijn in haar reactie.

4. De secretaris van de klachtencommissie liet hierop op 16 december 2008 nog telefonisch aan een medewerkster van de Nationale ombudsman weten dat de klachtencommissie altijd probeert de klachtbehandeling op een zo goed mogelijke manier te doen, en voor partijen een luisterend oor te zijn. De voorzitter was zich bij verzoekster echt niet bewust geweest van een arrogante houding, aldus de secretaris.

II. Beoordeling

5. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Het begrip onpartijdigheid heeft betrekking op de houding van bestuursorganen tegenover burgers en het onderwerp van de zaak. Die houding dient vrij te zijn van vooringenomenheid en vooroordeel. Ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden. Echter, niet iedere schijn kan een beroep op vrees van partijdigheid rechtvaardigen: de schijn moet objectief gerechtvaardigd zijn.

6. De klachtencommissie III is een bij wet ingesteld bestuursorgaan, dat klachten behandelt over de wijze waarop een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een burger heeft gedragen. Tijdens zo'n klachtenprocedure staat het een klachtencommissie vrij om aan betrokkenen vragen te stellen met betrekking tot de kinderen. Voorts is het geven van een ongevraagd advies door een klachtencommissie over wat deze betrokkenen eventueel zouden kunnen doen of nalaten om de situatie omtrent hun kinderen te verbeteren, op zich niet afkeurenswaardig. Een klachtencommissie dient zich daarbij wel te hoeden voor een vooropgezette mening, partijdigheid of de schijn ervan.

7. In dit geval kan de vraag worden gesteld of het advies van de voorzitter wel aan deze voorwaarden voldeed. De klachtencommissie reageerde met de mededeling dat de voorzitter aan verzoekster het standpunt van de klachtencommissie heeft willen weergeven dat zeer jonge kinderen niet kunnen of mogen bepalen of zij omgang zullen hebben met de verzorgende ouder. Daar ging de opmerking van de voorzitter niet over. Het advies van de

voorzitter aan verzoekster was dat zij er verstandig aan deed om gevolg te geven aan de beslissing van de rechtbank. De Nationale ombudsman is met verzoekster van mening dat het begrip 'gevolg geven' impliceert dat de voorzitter de indruk wekte bij verzoekster dat zij zich tot dan toe niet aan de omgangsregeling hield. Dit kon echter enkel op grond van de informatie van verzoekster niet objectief worden vastgesteld. Om die reden begrijpt de Nationale ombudsman dat zij het advies als vooringenomen heeft beschouwd. Ongeacht of dit advies goed was bedoeld, had het in ieder geval de schijn van partijdigheid omdat de indruk werd gewekt dat verzoekster zich niet aan de omgangsregeling hield. Overigens is het de Nationale ombudsman onduidelijk wat dit advies toevoegde aan de klachtbehandeling op dat moment. Ook om die reden had dit advies achterwege kunnen blijven.

Het door de voorzitter gegeven advies was daarom in strijd met het verbod op vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de voorzitter van de Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West, is gegrond, wegens schending van het verbod op vooringenomenheid.

Onderzoek

Op 26 mei 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw L. te Utrecht, met een klacht over een gedraging van de voorzitter van de Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Klachtencommissie III verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen de Klachtencommissie en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Klachtencommissie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift van verzoekster van 23 mei 2008 met bijlagen.
2. De ongedateerde reactie van de Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West, ontvangen op 14 oktober 2008.
3. De reactie van verzoekster van 17 november 2008.
4. De telefonische nadere reactie van de secretaris van de Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Noord-West, van 16 december 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond